Узбекистон Республикаси номидан ХАЛКИЛУВКАРОРИ

2024 йил 23 июль

Сирдарё тумани

Сирдарё туманлараро иқтисодий суди, судья Б.Бектураев раислигида, С.Сайдановнинг котиблигида, аризачи Sayxunobod tumani davlat soliq inspeksiyasiнинг, жавобгар "BINHUR" MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYATни банклардаги ҳисоб варақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги аризасини аризачи вакили С.Тавбоев (08.01.2024 йил №23-00637-сонли ишончнома асосида) иштирокида Сирдарё туман Давлат солиқ инспекцияси биносида очиқ сайёр суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни,-

аниқлади:

Аризачи Sayxunobod tumani davlat soliq inspeksiyasi (кейинчалик матнда "аризачи" деб юритилади) судга ариза билан мурожаат қилиб, "BINHUR" MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYAT (кейинчалик матнда "жавобгар" деб юритилади) томонидан солиқ хисоботини тақдим этмаганлиги сабабли жавобгарнинг банклардаги ҳисоб варақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туришни сўраган.

Суд муҳокамасида аризачи вакили, жавобгар томонидан солиқ хисоботини тақдим этмаганлиги аниқланиб, солиқ тўловчининг банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор солиқ органининг раҳбари томонидан ўн кундан кўп бўлмаган муддатга қабул қилинганлигини ва бу ҳақда жавобгарга электрон ҳабарнома юборилганлигини билдириб аризани тўлиқ қаноатлантиришни сўради.

Суд муҳокамаси вақти ва жойи тўғрисида белгиланган тартибда хабардор қилинган жавобгар вакили суд муҳокамасига келмади, бундай ҳолатда суд ишни Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 220-моддасига кўра жавобгар вакили иштирокисиз мавжуд ҳужжатлар асосида кўришни лозим топади.

Суд, аризачи вакилининг тушунтиришларини тинглаб, иш хужжатларини ўрганиб, қуйидаги асосларга кўра, аризани қаноатлантиришни лозим топади.

Ўзбекистон Республикасининг қонунлари ва бошқа нормативхуқуқий хужжатлари Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси асосида ва уни ижро этиш юзасидан қабул қилинади. Бирорта қонун ёки бошқа норматив-хуқуқий хужжат Конституциянинг принцип ва нормаларига зид бўлиши мумкин эмас. Ўзбекистон Республикасининг Конституциясининг 63-моддасида фуқаролар қонун билан белгиланган солиқлар ва йиғимларни тўлаши шартлиги ва солиқ ва йиғимлар адолатли бўлиши ҳамда фуқароларнинг конституциявий хуқуқларини амалга оширишига тўсқинлик қилмаслиги кераклиги белгиланган. Иқтисодий Процессуал кодексининг 215-моддасига кўра, иқтисодий судлар банклардаги ҳисобварақлар бўйича операцияларни тўхтатиб қўйиш билан боғлиқ ҳуқуқий таъсир чораларини қўллаш ваколатига эга.

Солиқ кодексининг 111-моддасига кўра, Солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банкдаги ҳисобвараҳлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги ҳарор солиҳ органининг раҳбари (раҳбар ўринбосари) томонидан ўн кундан кўп бўлмаган муддатга ҳабул ҳилиниши мумкин. Солиҳ тўловчининг (солиҳ агентининг) банкдаги ҳисобвараҳлари бўйича операцияларни ўн кундан кўп муддатга тўхтатиб туриш тўғрисидаги ҳарор солиҳ органининг илтимосномасига асосан суд томонидан ҳабул ҳилиниши мумкин. Бунда солиҳ тўловчининг (солиҳ агентининг) банк ҳисобвараҳлари бўйича операциялари суд томонидан ҳарор ҳабул ҳилингунга ҳадар тўхтатиб турилади.

Солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисида қарор электрон шаклда солиқ органи томонидан банкка юборилади. Бир вақтнинг ўзида солиқ органи томонидан солиқ тўловчининг шахсий кабинетига унинг банкдаги ҳисобварақлари бўйича операциялар тўхтатиб турилиши тўғрисида хабарнома бунинг сабабларини кўрсатган ҳолда юборилади.

Юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорларнинг банкдаги хисобварақлари буйича операцияларни тухтатиб туриш солиқ органи томонидан мазкур солиқ туловчиларнинг (солиқ агентларининг) солиқ мажбуриятлари бажарилишини таъминлаш учун қуйидаги ҳолларда қулланилиши мумкин:

- 1) ушбу солиқ тўловчи (солиқ агенти) томонидан солиқ органига молиявий ва (ёки) солиқ ҳисоботи бундай ҳисоботни тақдим этишнинг белгиланган муддати тугаганидан кейин ўн кун ичида тақдим этилмаганда;
- 2) солиқ тўловчи (солиқ агенти) томонидан солиқ органининг камерал солиқ текшируви натижалари бўйича талабномасига тушунтиришлар ва (ёки) тузатишлар белгиланган муддатда тақдим этилмаганда, шунингдек солиқ тўловчи томонидан солиқ органи талаб қилган ҳужжатлар тақдим этилмаганда;
- 3) солиқ текширувини ўтказаётган солиқ органларининг мансабдор шахсларини кўрсатилган худудга ёки бинога (бундан турар жойлар мустасно) киришига тўсқинлик қилишда. Солиқ органи мансабдор шахсининг киришига тўсқинлик қилиниши унинг ўзи ва текширилаётган шахс томонидан имзоланадиган далолатнома билан расмийлаштирилади. Бундай далолатнома асосида солиқ органи банкдаги ҳисоб варақлар бўйича операцияларни тўхтатиб туради;
- 4) солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) ўзи кўрсатган манзилда йўқлигида.

Иш хужжатларидан маълум бўлишича, солиқ хисоботини тақдим этмаганлиги сабабли солиқ тўловчининг банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор солиқ органининг

раҳбари томонидан ўн кундан кўп бўлмаган муддатга қабул қилинган ва бу ҳақда жавобгарга электрон хабарнома юборилган.

Солиқ кодексининг 470-моддасига кўра, солиқ тўловчи айланмадан олинадиган солиқ бўйича солиқ ҳисоботини солиқ органларига ҳисобот даври якунлари бўйича, ҳисобот давридан кейинги ойнинг ўн бешинчи санасидан кечиктирмай тақдим этишлари шарт.

Жавобгар томонидан солиқ хисоботини тақдим этмаганлиги учун банкдаги ҳисобварақлари бўйича операциялар қайд этилган қонунбузилиш ҳолатлари бартараф этилгунга қадар тўхтатиб туриш лозим бўлади.

Юқорида қайд этилганларга кўра ариза талабини суд, қаноатлантиришни, тоифадаги бўйича мазкур ишлар тарафлар 06.01.2020 Ўзбекистон Республикасининг йилда қабул килинган 600-сонли "Давлат божи тўғрисида" ги Қонунининг 9-моддасига асосан давлат божи тўловидан озод этилганлигини инобатга олиб, давлат божини ундирувсиз қолдирб, почта харажатларини ариза электрон тарзда юборилганлиги учун ундирмасдан қолдиришни лозим топади.

Юқорида баён этилган кўра суд, ҳамда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118, 115-122, 195, 197, 215, 220 - моддаларини қўллаб, суд

қарор қилди:

Sayxunobod tumani davlat soliq inspeksiyasiнинг жавобгари "BINHUR" MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYATнинг банклардаги ҳисоб варақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги аризаси қаноатлантирилсин.

"BINHUR" MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYATнинг барча тижорат банкдаги ҳисоб рақамларининг кириш қисми ва бюджет тўловлари, иш ҳақидан ташқари, харажат қисми бўйича операциялари тўхтатиб қўйилсин.

"BINHUR" MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYAT томонидан солиқ хисоботини тақдим этгандан кейин, Sayxunobod tumani davlat soliq inspeksiyasira корхона ҳисоб рақамини очиб бериш мажбурияти юклатилсин.

Давлат божи ундирувсиз қолдирилсин.

Хал қилув қароридан норози томонлар 10 кун ичида Сирдарё вилоят судига апелляция тартибида шикоят (прокурор протест) келтириши мумкин.

Судья

Б.Бектураев